

Trumpas LAMMC Miškų instituto vykdytų projektų uždavinių ir veiklos apibūdinimas (tai, kas aktualu teikiamų projektų vykdymui)

Atliekant Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos ir Baltarusijos Respublikos valstybinio mokslo ir technologijų komiteto bendradarbiavimo mokslo ir technologijų srityje programos projektą „Paprastosios pušies ekologinio plastiškumo įvertinimas molekuliniiais-genetiniais metodais siekiant pagerinti miškų atkūrimo strategiją klimato kaitos kontekste, išlaikyti atkuriamų miškų bioįvairovę bei genofondą Baltarusijoje ir Lietuvoje“ (2015–2016 m., sutarties Nr. TAP-LB-10/2015), buvo sprendžiami šie uždaviniai:

1. Nustatytas paprastosios pušies pusiausibų šeimų ekologinis plastiškumas bandomuosiuose želdiniuose Lietuvoje ir surinkta augalinė medžiaga molekuliniams tyrimams, kurie buvo atliekami Gomelio miškų institute.
2. Parinkti branduolio DNR žymekliai ir nustatyta pusiausibų šeimų genetinė struktūra bei genetinis polimorfizmas.
3. Nustatytas ryšys tarp populiacijų palikuonių fenotipinio plastiškumo ir molekulinų žymeklių DNR polimorfizmo.
4. Įvertintos genetinės adaptacijos galimybės ir įvardinti geriausiai tą parodantys biometriniai požymiai.

Atliekant mokslinį-taikomąjį darbą „Paprastojo ąžuolo kilmių rajonų patikslinimas pagal DNR žymenis, paprastojo ąžuolo, paprastosios eglės ir paprastosios pušies miško dauginamosios medžiagos perkėlimo šalyje ir įvežimo iš kaimyninių Europos sąjungos šalių galimybės (principai)“ (Aplinkos ministerijos užsakomasis darbas, sutarties Nr. VPS-2013-93-SBMŪRP) buvo sprendžiami šie uždaviniai:

1. Apibendrinti pirmųjų paprastojo ąžuolo populiacijų palikuonių bandomųjų želdinių tyrimų rezultatai. Duomenys buvo panaudoti modeliuojant populiacijų palikuonių augimą visoje Lietuvoje ir nustatant perkėlimo efektą.
2. Remiantis populiacijų perkėlimo modeliavimo rezultatais atliktas paprastojo ąžuolo kilmių rajonų ribų patikslinimas.
3. Remiantis įvairių paprastosios pušies, paprastosios eglės ir paprastojo ąžuolo kilmių palikuonių augimo bandomuosiuose želdiniuose analize buvo pateiktos rekomendacijos dėl kilmių perkėlimo Lietuvoje ir įvežimo iš kitų Europos sąjungos šalių.

Atliekant mokslinį-taikomąjį darbą „Paprastosios pušies ir paprastosios eglės provenencijų (kilmių) rajonų patikslinimas“ (Aplinkos ministerijos užsakomasis darbas, sutarties Nr. SBMŪRP-12-09-vp) buvo sprendžiami šie uždaviniai:

1. Apibendrinti naujausi pirmųjų paprastosios pušies ir paprastosios eglės populiacijų palikuonių bandomųjų želdinių tyrimų rezultatai. Taip pat panaudoti 1999-2001 metų serijos eglės Baltijos kilmių bandomųjų želdinių tyrimai. Duomenys buvo panaudoti modeliuojant abiejų rūšių populiacijų palikuonių augimą visoje Lietuvoje ir nustatant perkėlimo efektą.
2. Remiantis populiacijų perkėlimo modeliavimo rezultatais atliktas paprastosios eglės kilmių rajonų ribų patikslinimas.

4. Lyginant pušies chloroplasto DNR tyrimų rezultatus su kilmių rajonų eko-klimatiniais duomenimis, populiacijų perkėlimo bandomųjų želdinių tyrimų rezultatais ir populiacijų medžių kiekybiniais ir kokybiniais požymiais atliktas paprastosios pušies kilmių rajonų ribų patikslinimas.

Atliekant mokslinį-taikomąjį darbą "Paprastosios pušies ir paprastosios eglės genotipų genetiniai tyrimai diferencijuotai selekcijai" (Aplinkos ministerijos užsakomasis darbas, sutarties Nr. SBMŪRP-12-28-vp) buvo sprendžiami šie uždaviniai:

1. Surinkti duomenys paprastosios pušies ir paprastosios eglės populiacijų palikuonių bandomuosiuose želdiniuose (1983 metų serija) ir įvertinti medžių selekcinį požymių ir savybių (adaptyvumo, atsparumo, kokybės, produktyvumo ir kt.) svarbiausi genetiniai parametrai.
2. Išanalizuotos įvairių požymių selekcinės vertės, parinkti požymių kompleksai bei svoriniai koeficientai ir sudaryti indeksai kompleksiniam selekciniam įvertinimui.
3. Atliktas populiacijų, šeimų ir medžių šeimose kompleksinis selekcinis įvertinimas pagal kompleksą selekcinį požymių, atrenkant geriausius genotipus keliomis selekcijos kryptimis.
4. Atrinkti paprastosios eglės ir paprastosios pušies spartaus augimo genotipai sėklinei plantacijai pagal jų selekcinės vertes. Parengta genetinio pagerinimo metodika.
5. Palyginta skirtingos atrankos ar selekcijos duodama nauda su dabartiniu metu atliekama atranka ir nustatytas ekonomiškai efektyvesnio apyvartos amžiaus intervalas.
6. Atrinktos geriausios populiacijos, šeimos ir atitinkamai - rinktiniai medžiai bei geriausi genotipai šeimose pagal kompleksinį selekcinį indeksą, diferencijuojant pagal selekcijos kryptis ir rūšies kilmės rajonus.
7. Paruoštos paprastosios eglės ir paprastosios pušies genetinės įvairovės rekomendacijos (klonų skaičius, rametų skaičius, rametų išdėstymas) genetinėms plantacijoms veisti.

PATVIRTINTA

Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro
direktoriaus

2015 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. CV-1-128

LIETUVOS AGRARINIŲ IR MIŠKŲ MOKSLŲ CENTRO FILIALO MIŠKŲ INSTITUTO VEIKLOS NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro filialas Miškų institutas (toliau - Institutas) yra viešojo juridinio asmens Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro (toliau - Centras) kamieninis padalinys, įsteigtas moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai vykdyti.
2. Institutas turi antspaudą dokumentams, sąskaitas banke, oficialų blanką ir kitą atributiką.
3. Instituto veikla organizuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu, kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais, Centro įstatais bei šiais nuostatais.
4. Instituto buveinė - Liepų g. 1, 53101 Girionys, Kauno rajono savivaldybė.

II. INSTITUTO VEIKLOS TIKSLAI, KRYPTYS, TEISĖS IR PAREIGOS

5. Instituto veiklos tikslai ir veiklos kryptys atitinka Centro veiklos tikslus ir kryptis. Pagrindiniai moksliniai tyrimai ir eksperimentinės plėtros darbai vykdomi miškotyros ir su ja susijusiose kitose srityse bei kryptyse.
6. Instituto veiklos rūšys – moksliniai tyrimai ir taikomoji veikla (kodas – 72), kurių pagrindiniai – Gamtos mokslų ir inžinerijos moksliniai tyrimai ir taikomoji veikla (kodas – 72.1); Socialinių mokslų tiriamieji ir taikomieji darbai (kodas – 72.20.20); doktorantūra (kodas – 85.42.30); kitas niekur nepriskirtas mokymas (kodas – 85.59); augalininkystė ir gyvulininkystė, medžioklė ir susijusių paslaugų veikla (kodas – 01); augalų dauginimas (kodas – 01.30); knygų, periodinių leidinių leidyba ir kita leidybinė veikla (kodas – 58.1); bibliotekų, archyvų, muziejų ir kita kultūrinė veikla (kodas – 91) (pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių, patvirtintą Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu nr. DĮ-226 (Žin., 2007, Nr. 119-4877)).
7. Institutas turi teisę:
 - 7.1. vadovaudamasis teisės aktais ir šiais veiklos nuostatais nustatyti instituto struktūrą, vidaus darbo tvarką, darbuotojų skaičių, jų teises ir pareigas, pareigybių reikalavimus, darbo apmokėjimo sąlygas;
 - 7.2. pasirinkti mokslinių tyrimų kryptis ir tematikas;
 - 7.3. naudoti turtą ir disponuoti juo teisės aktu ir Centro nustatyta tvarka;
 - 7.4. vykdyti mokslinius tyrimus ir eksperimentinės plėtros darbus pagal sutartis su Lietuvos bei užsienio fiziniiais ir juridiniais asmenimis bei teikti jiems paslaugas;
 - 7.5. bendradarbiauti su Lietuvos Respublikos ir užsienio įmonėmis, įstaigomis ir organizacijomis;
 - 7.6. leisti mokslo ir kitą literatūrą bei skelbti mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros rezultatus;
 - 7.7. organizuoti mokslinius renginius, vykdyti ekspertizes, teikti mokslines konsultacijas ir kitas paslaugas savo mokslinių tyrimų srityje pagal sutartis su Lietuvos Respublikos ir užsienio fiziniiais ir juridiniais asmenimis;
 - 7.8. realizuoti mokslinę bei kitą institute sukurta produkciją;

7.9. organizuoti instituto darbuotojų kvalifikacijos kėlimą ir vykdyti kitą instituto tikslus atitinkančią veiklą;

7.10. kartu su universitetais bei kitomis mokslo ir studijų įstaigomis Mokslo ir studijų įstatymo nustatyta tvarka rengti mokslininkus, padėti rengti specialistus;

7.11. teisės aktų nustatyta tvarka įgyti kitų teisių.

8. Institutas privalo:

8.1. vykdyti mokslinius tyrimus ir eksperimentinės plėtros darbus, skleisti mokslo žinias;

8.2. organizuoti mokslinių padalinių bei atviros prieigos centrų laboratorijų darbą;

8.3. užtikrinti akademinės bendruomenės narių akademinę laisvę;

8.4. laiku teikti informaciją Centrai, kurios reikia jo valdymui bei veiklos stebėsenai atlikti;

8.5. teisės aktų nustatyta tvarka tvarkyti Instituto ūkinės ir finansinės veiklos apskaitą, teikti valstybės institucijoms informaciją apie šią veiklą;

8.6. teisės aktų nustatyta tvarka organizuoti raštvedybą ir dokumentų tvarkymą, saugojimą, naudojimą ir perdavimą valstybiniais archyvams ar atitinkamiems jų funkcijų ir teisių perėmėjams.

III. INSTITUTO VALDYMAS

9. Instituto valdymo organai yra visuotinis mokslo darbuotojų susirinkimas (toliau – Visuotinis susirinkimas) ir Instituto direktorius (toliau – Direktorius).

10. Visuotinį susirinkimą sudaro visi Instituto mokslo darbuotojai, dirbantys pagrindinėse pareigose. Jis yra teisėtas, jei jame dalyvauja daugiau kaip pusė visų mokslo darbuotojų. Visuotinio susirinkimo nutarimai laikomi priimtais, jeigu už juos balsuoja daugiau kaip pusė susirinkime dalyvaujančių mokslo darbuotojų.

11. Visuotinis susirinkimas kviečiamas svarbiems Instituto veiklos klausimams spręsti ne rečiau nei vieną kartą metuose.

12. Visuotinis susirinkimas kviečiamas Centro direktoriaus, Instituto direktoriaus ar ne mažiau kaip 1/3 mokslo darbuotojų iniciatyva.

13. Visuotinio susirinkimo funkcijos:

13.1. teikia Instituto direktoriui siūlymus dėl Instituto mokslinės veiklos kryptų;

13.2. teikia siūlymus dėl Instituto organizacinės struktūros;

13.3. teikia Instituto direktoriui siūlymus dėl instituto veiklos nuostatų ir kitų Instituto veiklą reglamentuojančių dokumentų pakeitimų;

13.4. svarsto Instituto direktoriaus pateiktas metines veiklos ataskaitas;

13.5. svarsto kitus su Instituto veikla susijusius klausimus.

14. Institutui vadovauja, veikia jo vardu, jam atstovauja ir už jo veiklą atsako Instituto direktorius, kurį 5 metų kadencijai skiria Centro direktorius Centro mokslo tarybos pritarimu. Instituto direktoriaus pareigas gali užimti mokslo laipsnį turintis asmuo.

15. Instituto direktoriaus funkcijos:

15.1. organizuoti Instituto veiklą ir atsakyti už tai, kad ši veikla atitiktų Lietuvos Respublikos įstatymus, Centro įstatus, Instituto veiklos nuostatus ir kitus teisės aktus;

15.2. leisti įsakymus, atstovauti Institutui santykiuose su trečiaisiais asmenimis;

15.3. tvirtinti Instituto vidaus darbo tvarką, darbuotojų pareigybes ir etatų skaičių, darbuotojų pareiginius nuostatus. Mokslo darbuotojų etatų ir pareigybių sąrašą derinti su Centro direktoriumi;

15.4. priimti į darbą ir atleisti iš darbo Instituto darbuotojus;

15.5. teikti Centro direktoriui pretendentų Instituto mokslinių padalinių vedėjų pareigoms eiti kandidatūras;

- 15.6. nustatyti Instituto darbuotojų darbo užmokestį, juos skatinti, skirti jiems drausmines nuobaudas;
- 15.7. užtikrinti saugias darbo sąlygas ir atsakyti už jas;
- 15.8. atsakyti už instituto finansinę veiklą, turto naudojimą ir disponavimą juo;
- 15.9. dalyvauti Centro Direktorato veikloje;
- 15.10. tvirtinti Instituto pajamų ir išlaidų sąmatas, jų vykdymo apyskaitas;
- 15.11. nustatyti Instituto struktūrą;
- 15.12. sudaryti nuolatines ir laikinas komisijas, kontroliuoti jų veiklą;
- 15.13. vykdyti kitas teisės aktuose įstaigos vadovui nustatytas funkcijas.

IV. DARBUOTOJAI, JŲ TEISĖS, PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ

- 16. Instituto personalą sudaro mokslo darbuotojai, administracijos ir kiti darbuotojai.
- 17. Mokslo darbuotojų pareigybės yra šios: vyriausiasis mokslo darbuotojas, vyresnysis mokslo darbuotojas, mokslo darbuotojas, jaunesnysis mokslo darbuotojas, mokslininkas stažuotojas. Jų kvalifikacinius reikalavimus nustato Centro mokslo taryba, vadovaudamasi Mokslo ir studijų įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės bei Lietuvos mokslo tarybos nutarimais.
- 18. Į mokslo darbuotojų, išskyrus mokslininkus stažuotojus ir mokslo darbuotojus, kuriuos Institutas pakvietė dirbti ne ilgiau kaip 2 metams pagal terminuotą darbo sutartį, pareigas asmenys priimami viešo konkurso būdu 5 metų kadencijai. Su asmeniu, antrą kartą iš eilės laimėjusiu konkursą toms pačioms mokslo darbuotojo pareigoms eiti, sudaroma neterminuota darbo sutartis šioms pareigoms eiti. Šis asmuo atestuojamas kas 5 metai. Neatestuotas asmuo atleidžiamas.
- 19. Jeigu mokslo darbuotojo pareigybė steigama konkrečiam projektui vykdyti, į pareigas asmuo skiriamas to projekto vykdymo laikotarpiui.
- 20. Instituto darbuotojai turi teisę dalyvauti nagrinėjant ir sprendžiant su jų kompetencija, pareigomis ar darbu susijusius klausimus.
- 21. Mokslo darbuotojai turi teisę:
 - 21.1. dalyvauti konkursuose mokslo ir kitiems darbams vykdyti;
 - 21.2. dalyvauti konkursuose stažuotėms Lietuvoje ir užsienyje;
 - 21.3. dirbti savarankiškai arba telktis į kūrybines grupes;
 - 21.4. skelbti savo mokslinių tyrimų rezultatus.
- 22. Mokslo darbuotojai privalo:
 - 22.1. kelti mokslinę kvalifikaciją;
 - 22.2. laiku ir tinkamai vykdyti mokslinius tyrimus ir kitus įpareigojimus bei pavedimus;
 - 22.3. užtikrinti tyrimų rezultatų mokslinį objektyvumą;
 - 22.4. laikytis mokslinės ir profesinės etikos normų;
- 23. Instituto darbuotojai privalo laikytis Lietuvos Respublikos įstatymų, kitų teisės aktų, Centro įstatų, vidaus darbo tvarkos taisyklių, Instituto nuostatų ir kitų teisės aktų reikalavimų.

V. INSTITUTO TURTAS IR LĖŠOS

- 24. Institutas jam priskirtą valstybės turtą naudoja ir disponuoja juo teisės aktų nustatyta tvarka bei sąlygomis.
- 25. Instituto lėšų šaltiniai:
 - 25.1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai;
 - 25.2. pajamos, gautos iš mokslinės ūkinės veiklos, taip pat už teikiamas paslaugas;
 - 25.3. Lietuvos, užsienio ir tarptautinių fondų bei organizacijų lėšos;
 - 25.4. lėšos, gautos kaip programinis konkursinis mokslinių tyrimų finansavimas;

4

- 25.5. lėšos, gautos už dalyvavimą tarptautinėse mokslinėse programose;
- 25.6. lėšos, gautos už mokslinių tyrimų rezultatų komercinimą;
- 25.7. kitos teisėtai įgytos lėšos.

26. Lėšas Institutas naudoja pagal Instituto direktoriaus patvirtintą sąmatą Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

VI. INSTITUTO VEIKLOS NUOSTATŲ KEITIMO TVARKA

27. Instituto veiklos nuostatus ir jų pakeitimus tvirtina Centro direktorius.

Lietuvos agrarinių ir miškų
mokslų centro direktorius
Zenonas Dabkevičius